

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
Megjelenik: hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1904. július 10.

Vasárnap.

XXIII. évfolyam. 55. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 korona Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:
4 hasábos petitsorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetések külön díjtétel szerint.
Nyitltér sora 30 fillér.
A hirdetmények a nyitltérek díja előre fizetendő.

Hosszu vita.

A költségvetési vita a képviselőházban végtelen unalmas folyást vesz és e mellett oly részvétlenség mutatkozik, melyhez foghatót még e házban is keresni kell. A szónoknak nincs hallgatósága, de a beszédekben sincs lendület és tartalom s valóban bámulnunk kell egyes képviselőket, hogy még mindig hódolnak a kedves szokásnak és az ablakon át kibeszélnek, vagyis legsajátabb választó kerületeiknek választóit tartalmatlan expektorációik lenyomatával akarják boldogítani. Ha mindezek dacára a vita hosszabbra nyulik, mint méltányosan várni lehetett, ugy ezt két okra kell visszavezetni. melyeket szeretnénk rövidesen leszegezni. Első sorban azok az elemek azok, melyek nem tudják felelni azt az időt, mikor heveségük és kiméletlenségük folytán szerepet játszottak, amit egyelőre el nem érhetnek, de amire még mindig spekulálnak s ezek az urak napról-napra lesik a vak szerencsét, egy jobb véletlent, melyből a kormány részére zavarokat, a t. Ház részére botrányos jeleneteket kovácsolhatnak. Az a tény, hogy a galaci esetből kétnapos szóharagra is alig tudtak anyagot verni, nem volt elég lecke az uraknak, még mindig lesik és várják, valjon nem jön-e segítségükre valamely jobb véletlen. De a második és sokkal fontosabb körülmény, mely a vitát oly terméketlenné teszi, abban van, hogy a

kormánypárt kivételével az összes többi pártok a legnagyobb zavarban vannak, mert voltaképpen nincs már programjuk, mely nagyobb vonzóerőt lenne képes gyakorolni a tömegekre. A nemzeti állammal, az egységes magyar állammal, az egységes nyelvvel az obstrukció egész idején át oly sok lármát és visszaélést üztek és oly sok drága hónapot ütöttek agyon, hogy nagyobb stilű akcióra egyelőre annál kevésbbé találjanak visszhangot, minthogy a kormány egyrészt a hadseregnél sikereket ért el, másrészt a közoktatásügyi miniszterium az összes közös iskolaügy reformja által, az ifjuságnak magyar szellemben való nevelése által oly haladást intendál, hogy e tekintetben is kevés tenni és kívánni valója marad fenn. Az ellenzéki politika második főalkatrésze, melylyel a szélsőbaloldali urak, és tulcítalás után Apponyi gróf meg Bánffy báró kisdéd pártjai parádézhatnak, nevezetesen a magyar vánterület önállósága és Ausztriától a gazdasági különvállás, szintén nem hat többé ugy a közvéleményre, mint az előtt, mert ezt a jelszót már oly gyakran hallottuk s mert ma már még a kevésbbé értelmesek is szemük előtt tartják a kísérletezés veszélyes voltát s nem akarnak résztvenni a sötétbe ugrásban, melynél első sorban a magyar mezőgazdaságot tennék ki nagy veszélyeknek és bizonynyal neki kellene megfizetnie az első súlyos esztendő költségeit. Ehhez járul még, hogy a pártok

kebelében sokkal nagyobb az erjedés, mint kifelé látják. Ily viszonyok közt a szabadelvű párton és vezéreinek áll, hogy erősen tartásák a politikában a gyeplőt, hogy erősebben simuljanak egymáshoz, mint valaha, hogy legyőzhessék ama nagy feladatokat, melyeket a legközelebbi jövő hoz és melyek főleg az ország anyagi helyzetének javításában és ama intézmények kialakításában vannak, melyek alkalmassáknak látszanak arra, hogy a magyar állam hatalmát emeljék.

A szövetkezetekről szóló törvény. Az igazságügyminiszter közölte a szövetkezetekről szóló törvényjavaslatnak Nagy Ferenc dr. egyetemi tanár, országgyűlési képviselő által készített ujonnan átdolgozott tervezetét. A tervezetnek törekvése; törvényi garanciákat alkotni oly irányban, hogy a szövetkezetek altruisztikus rendeltetésüknek megfelelően működjenek, a szövetkezeti társasági forma sem nyereszkesedésre, sem a tagok kizsákmányolására felhasználható ne legyen, s ehhez képest különösen az u. n. „korona-szövetkezetek” működése tekintetében felpanaszolt nagymérvű visszaélések megakadályoztassanak; a fogyasztási szövetkezetek működése a kiskereskedő osztályérdekével összhangba hozassék, s általában az ellenőrzés és felügyelet hatályossága különösen periodikus vizsgálatok által minél teljesebben biztosítsassék.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház jul. 5-én, kedden Perczel Dezső képviselőházi elnök, majd Jakabffy Imre alelnök elnöklése alatt folytatta az 1904. évi költségvetés tárgyalását.

TÁRGA.

Vert engem

Vert engem az Isten
Eddig is eleget,
Mi szükség volt rá, hogy
Találkozzam veled?

Eddig is átéltem
Sok szomorú napot —
Elfődték a felhők
Eddig is a napot.

De legalább néha
Ragyogni is láttam,
Ha fáradt voltam is,
Mégis csak volt szárnym.

Repültem is néha,
Szabadon, vidámon,
El-elmaradt néha
Nagy szomorúságom.

De mióta téged
Meg kellett ismernem,
Amióta téged
Meg kellett szeretnem:

Nincs azóta nékem
Egy csipetnyi nyugtom,
Bánattal ébredek,
Bubánattal nyugszom.

Szomorú gyötrelmem
A nappalom, éjjem —
Hogy lehet bűn nélkül
Ilyen büntetésem

Dr. Vértessy Gyula.

A legszebb imádság.

Irta: Szabó Jenő.

„Ej, ej, leányka, hol maradtál? —
— Az ősz pap kérde szeliden —
A reggeli szent áldozatnál
Nem láttalak. Felelj nekem!
Az Urnak végtelen kegyelme,
Hogy mára ismét áthozott.
Lásd, többi társad hálátelve
Már jó korán imádkozott!

Te nem valál ott. Tán az álom
Lebűvölő pilláidat?
Gyermek, vigyázz! A lustaságon
Szárnyát törí az áhitat.
Vagy beteg voltál? Oh imádkozz,
Mert, lásd, a bűnös is beteg!

Fordulj megint az ég urához:
Az ima védi lelkedet!

Remegve fölveti a papra
A lányka mélyázó szemét;
Még küzködik egy pillanatra —
S megcsendül ajkán a beszéd:
„Elkéstem, el, a szent imáról.
Bocsáss meg érte, jó atyám!
Eddig nem tartott mi se távol,
Mindig gyönyörrel hallgatám.

Ma friss erőben, futva könnyen,
A mint tanyákról jöttem én,
— Kezemben tartva imakönyvem —
Az uton egy hang sirt felém.
Egy kis fiu volt. Lába vérzett.
Tővis vert rajta mély sebet.
Szívem olyan szánalmat érzett,
A mint kért, hívott engemet.

Szegényke lenn hevert a porba,
A sebe égett, fájt nagyon;
Ott jajveszékelt fuldokolva.
Oh, bármilyen les, el nem hagyom!
Fehér szoknyám darabra tépve
A közel kuthoz vittem én,
S a szenvedőkhöz visszatérve
Sebét kimostam, bekötém.

Ellenzéki részről Molnár János néppárti képviselő a javaslat ellen beszél. Sürgeti az egyházpolitikai törvények revízióját. Határozati javaslatot nyújt be a felekezeti elkülönítés eltörlésére.

Gróf Kuen Héderváry Károly reflektál báró Bánffy Dezső hétfői beszédére. Konstatálja, hogy az 6 kijelentései, melyeket Polónyi Dezső észrevételeire tett, megegyeznek a Bánffy nyilatkozataival, a mi cáfolat Polónyi állításaira. Mikor 1896-ban beadta lemondását, a kormány oly elismerően nyilatkozott működéséről, hogy lemondását visszavonta. Tiltakozik azon állítás ellen, hogy bánysága idejében a magyar államesszmóvel ellenkező intenciók vezették működésében. Ellenkezőleg odatérték, hogy se a magyar államesszme, se a horvát autonómia csorbát ne szenvedjen. A horvát királyság címe megilleti Horvátországot.

Báró Bánffy Dezső erre kijelenti, hogy Polónyi Dezső provokálta a felszólalásra. Hangsúlyozza, hogy a törvény horvát királyról nem tud. Zágrábban jártában csak elvett látott magyar lofogót. A közszellem az oka, hogy a királyt horvát királyként éltették. Ezek a jelenségek birták rá, hogy a helyzet javítása céljából memorandumot készítsen a azt a királynak átnyujtsa.

Babó Mihály függ. párti beszélt még a javaslat ellen.

Julius 6-iki ülésén bajelentette az elnök hogy Kállosy és Josinovich szabadságot kérnek.

Otay Lajos kijelenti, hogy 6 nem hajlandó megszavazni azt, hogy a Ház a kért szabadságot megadja, mert most olyan fontos tanácskozások folynak a Házban, hogy el nem képzelhető, hogy ilyenkor a képviselők szabadságra mennek.

Kállosy azt kívánja, hogy a jelenlevőket számlálják meg, hogy tünjék ki, hogy szavazatképes-e az ülés.

Miután ez megtörtént és kitént, hogy a Ház szavazatképes, Kállosy és Josipovich kérését szavazat alá boesátották.

A Ház névszerinti szavazással kimondotta, hogy a kért szabadságot Kállosynak és Josipovichnak megadja.

Ezután folytatták a költségvetésről szóló törvényjavaslat tárgyalását.

E tárgyalásnál felszólaltak Benes László, Bakó József, Wlad Aurél és Nessi Pál. Valamennyien a költségvetés elfogadása ellen beszéltek.

TANÍTÁS-ÜGY.

Iskolai értesítők.

Városunk iskolái közül két nevezetes intézetnek, a polgári leányiskolának és a róm. kath. főgimnáziumnak értesítője fekszik előtünk.

Mindkét intézet fontos kulturális missziót tel-

jesít hazarészünk e délkeleti határán. Az első a növelést szolgálja fíradhatatlan buzgalommal, a második a tanulmánygyő székelv ifjakat öleli keblére és készíti elő a magasabb tudományokra.

A polgári leányiskola most egy öt éves multat zárt le, mint jótékonyasági intézet, hogy a jövő iskolai év elejétől mint állami intézet nyissa meg kapuit, valamint a főgimnázium is egy új korszak küszöbét lépte át, megnyilván tervei a mult évben az összes középiskolai tanulmányok számára.

A polgári leányiskola Balázs Márton igazgató által szerkesztett értesítője hü képét adja a lezárult iskolai évről, de emellett az új korszak kezdetén visszatér az öt éves gazdag mult is nem mellőzve annak egyetlen fontosabb, kiemelkedő eseményét sem.

Az értesítő első lapján Balázs Márton igazgatónak, a módszeres értekezéslétről és módszeres utasításokról tartott szakzerű beszédét olvassuk, melyek egyikét az iskola módszeres gyűlésén, másikat a brassó háromszékmegyei polgári iskolai kör közdivásárhelyi gyűlésén tartotta.

Ezután az iskola keletkezésének történetéről, az iskola négy tanévi számadásáról, az iskola alapítványairól, segélyeiről, ingóságairól és felszerelési tárgyairól találunk hü és részletes beszámolást.

Ezt az igazgatói jelentés követi, amelyből meg tudjuk, hogy az intézetnek a lefolyt iskolai évben 108 növendéke volt. Részletes beszámolás van az egyes tantárgyak tanítási módszeréről, ahol minden egyes tanár előadja az ő tanítási módszerét. Ennek, valamint az egyöntetű eljárás az írásbeli dolgozatok kijelölése és kijavítása körül című cikknek közlését az értesítőben nem tartjuk helyénvalónak, mivel ezeknek megbeszélése és megvitatása a módszeres értekezletek körébe tartozik. Magyarazatát ennek különben abban találjuk, hogy a módszeres értekezletek e tanintézetnél csak az évben léptek életbe s így ott e dolgok egészen újak.

Részletes beszámolót olvasunk az önképzőkör működéséről, mely után statisztikai kimutatások és jövő iskolai évre szóló utasítások zárják be a gondosan szerkesztett értesítőt.

A másik a róm. kath. főgimnázium értesítője, melyet Hassák Vidor, az intézet érdemes igazgatója boesátott közre.

Bevezetésül 14 lapra terjedő értekezést találunk „Néhány szó a tanulmányi kirándulásokról” címen, melyben Kovács Bernárdi a székelvöldi kirándulások fontosságát s ennek kapcsán egy kirándulási egylet szükséges voltát fejtegeti. Az értekezés végén a társadalmi uton létesítendő egyletre befolyt adományok vannak kimutatva.

Adatok a gimnázium 1903–1904. tanévi történetéhez című részben a tanárokról, azok irodalmi és közművelődési működéséről, a végzett tananyagáról, a gimnáziumi alapítványról találunk részletes jelen-

tést. Továbbá kegyeletes megemlékezést olvasunk az elhunyt főgondokról, Potsa József főispánról.

Részletes beszámolás van a Mária-Kongregáció megalakulásáról, valamint Elischer József 20 éves főigazgatói jubileumáról és az iskola látogatásokról. Tanszerek gyarapodása cím alatt örömmel olvastuk a tanári, -- ifjusági könyvtár, érem- és régiség gyűjtemények tetemes szaporodását.

Az intézet fejlesztésére tett alapítványok és adakozók névsora után egy kedves levelet találtunk, melyet ismételtén is elolvasni, oly jól esett nekünk.

E levelet szentkatolnai Pál István apát-kanonok, az erd. róm. kath. status referense intézte dr. Bánffy Zsigmond ügyvéd, státusgyűlési képviselőhöz a mult nyáron, pappi szenteltetésének 25 éves évfordulója alkalmából, melynek kíséretében a gimnázium fejlesztésére felajánlott 1000 koronát kifizette. Vajha minden székelv atyánkfia ennyire szívén viselné a kantai főgimnázium ügyét, akkor nem kellene minden év végén az intézet igazgatójának a hátrálékosokat figyelmeztetni kötelességök teljesítésére.

Az értesítő többi részében statisztikai adatokat a tanulók érdemsorozata, az önképzőkörrel és az érettségi vizsgálatról szóló jelentéseket találjuk. Örömmel látjuk, hogy az intézet növendékeinek száma nőttön nő, mi a közönségnek az intézettel szemben való bizalmáról tanuskodik. És ma nyíltan kimondhatjuk, hogy Háromszékvármegyének népesség tekintetében a közdivásárhely-kantai gimnáziuma az első, a mennyiben ennek a lefolyt iskolai évben 310 beírtott tanulója volt, a Mikó kollegiumnak pedig 298.

Egy hiányt konstatalhatunk csupán az intézetnél, azt, hogy még mindig nem nyert megfelelő hajlékot. Azonban erős a reményünk, hogy mint a multban, úgy a jelenben sem tekint az erd. róm. kath. Status e fontos intézetét mostoha gyermekének, s a magas kormány támogatásával már rövid idő alatt új, megfelelő hajlékot ad az intézetnek, hogy abban minden szükségűl menten még eredményesebben hirdethessék tanáraink a vallásosság és a tudomány magasztos, szent igéit.

Vajha a tudománynak ama díszes hajléka mielőbb emelkedhetné fel a tova tájékozó Torja patak mellett!

Biró Lajos.

SZINHÁZ.

— Szalkay Lajos szintársulata Kézdivásárhelyen. —

Szerdán, július 6-án Tábori Frida közönségünk kedvenc alakjának jutalomjátékául a „Suhanc” című operette került színe szép számú közönség

Elkéstem, el, a szent imáról;
Boesáss meg érte, jó atyám!
Eddig nem tartott mi se távol,
Mindig gyönyörrel hallgatám!
Elfordul a pap s hogy ne lássák,
Könnyet törül le hirtelen.
„Tiéd volt a legszebb imádság!
Megáldd az Isten, gyermekem!”

Fürdőink.

Irta: Senki.

V. Tusnád.

Gyógyvize is van, a mely mind azon bajokban segít, melyek ellen a magyar fürdők segíteni tudnak; a „Rezső” borviz hideg fürdő a legjobb acéelőző hatással van a szellemi munkában kimerült emberi testre; vannak kiválóan jó hatású meleg fürdők, zuhanyok és hidegviz kurára alkalmas berendezésű kabinok, mindenütt tisztaság, kényelem és pontos kiszolgálás; a hires fenyő, mór és vasas fürdők páratlanok Tusnádon; hatásuk bámulatos, az idegesség, a rigolya és testi elgyengülés, kimerültség valóságos esodatevő megszűntetői, a zúgó Olt habjainak acéelőző ereje felé a tenger hullámasapásával, a hízás ellen a legjobb kúra, a soványodás ellen a legjobb orvosság, mert míg a kövéreket soványítja, addig a soványokban oly véreinkulációt idéz elő, hogy azok

a farkas étvágy kielégítése után klgrammonkint fölfelé haladnak, akarva, nem akarva nehezodnek, súlyosodnak.

Az onyhe balzsamos levegő gyógyítja a légeső és tüdő katarhust, sőt előre haladott foku tüdősorvadást is megállít utjában a meszesedés útján a ki a méz és vastartalmu esorgóknál az ivó kurát is igénybe veszi; természetesen, hogy a kinél megvan a „gallopiierende” annak már Tusnád sem használ, mert ott vége az orvos szerepének, ott következik az asztalos és sirás!

Kiváló jó berendezésű a „wandelbáhn” fedett sőtány eső időben; mikor legjobban zuhog, a vendég eereg neveti cigápy muzsika mellett a felhők erőlködéseit, fel-alá hullámszik a fedél alatt, a gyermekek bohó hadának ilyenkor nyitva áll a nagy táncterem a maga nyílt verandájával, ott lapdázna, karikát hajtana, táncolna, mulatna, sivalkodna az aranyos kiesinyek úgy, hogy a felnőttek is kedvet kapnak és néha-néha olyan mulatság kerül ki belőle, hogy szinte mondják — „ejnye, mirét nincs ma újra eső — hogy össze hozza az egész publikumot a délutáni zenére.”

Eső után tíz pere mulva újra jó a séta; a víz hamar lefut a lejtős fekvésű oldalról és a porond vagy homok hamar felissza a nedvességet és száraz cipővel járják a dühös sétálók a párolgó erdőt.

Sokszor van tombola és zóna tánc, a mely abból áll, hogy este 9 órától 11-ig bált rendez az ifúság; csak úgy repülnek a párok, mint a vidám fecs-

kék — boldogan — öneledten a szerelem tünde birodalma felé. Ha nincs zóna tánc, van konfetti dobálás. Ez speciális tusnádi mulatság, a melyben ha volt már valakinek része, sohse mosódik el lelkében a kedves papír — esata emléke. —

Az olvasó teremben magyar, német és román lapok szórakoztatják a tudni és olvasni vágyó lelküket, a ki a zenét szereti, ott van zongora terem, a ki sportot akar üzni, a fürdő alatt fekvő tavon esolnakokon evezhet; van itt is sokszor tavi ünnepély, zene, kávé, fagyalt, evési verseny és a végén vidám felvonulás a vasuti indóházhoz fel a dombon levő váróhelyhez, a hol fogadják és elbucuszatják az ismerősöket és ismeretleneket egyaránt.

Tusnád élete valóban az életvidámság netovábbja. A ki megfordult Tusnádon, feledhetetlen kedves benyomásokkal gazdagítja lelkét; édes emlékek raja zsongja át a téli életét és a mint jó a nyár, mint a költőzködő madár utra kél a messze távol tájairól! Tusnád felé a boldog halandó, mert Tusnádon nyaralni, Tusnádon pihenni, Tusnádon ékezni Tusnádon mulatni, Tusnádon álmodni igen jó.

„Es boldog álmok után szint oly édes a regg Bibor hajnalban én képeddel ébredek.”
S hogy rád gondolni is, már milyen nagy vigasz
S hogy mint szeretlek én kimondhatatlan az”
Oh Tusnád! te édes szép Tusnád . . .

(Vége.)

előtt. Szép tanujelét adta ez este művészi játékának Tábort Frída (Józsi), ki most is, mint mindig, pajzán játékaival és gyönyörű énekével többször viharos tapsra és kihívásokra ragadta a közönséget. Elismerésre méltó volt Sipos Gizella (Eliz), C. Verán Anra (Özv. Munierné), Kövi Cornél (Morin báróné), Baróthy (Bizot), Szalkay (Durand), Gózon (Emil), kik mindannyian valóban megfeleltek szerepeiknek. Jók voltak még a kisebb szereplők is, szóval egy kedves estét szerzett ez alkalommal közönségünknek a derék társulat.

Csütörtökön, július 7-én két egy felvonásos darab került előadásra. Bram J. egy felvonásos operettje: „A pajkos diákok”, a másik Ifj. Bokor József 100 arannyal jutalmazott egy felvonásos vígjátéka: az „Almafa”, meglehetősen közönség előtt. E két darab előadása minden egyes részletében a színvonalról már megszokott ügyességről, kiváló tapintatról tanuszkodott. Igyekeztek is színészeink szerepeiknek minden tekintetben pontosan megfelelni. Kitérő, odaadó játékaikkal különösen kitértek az Almafa előadásában: Holézy Iona (Margit), Gózon Béla (Báldi, Margit férje), továbbá (Ilonka) Kövi Cornél, (Géza) Pápai. A pajkos diákokban pedig: (Fleck, Thimoteusz eszimatistító) Szalkay Lajos, (Geir Jeremiás, uszoris) Baróthy, (Frinke) Tábort, (Antal, mester legény) Pápai, (Lizi, pórlány) Sipos Gizella.

Pénteken, július 8-án adták Kürthy Emil: „Durand és Durand, vagy: ügyvéd és fűszeres” című francia bohózatot. A mulatságos helyzetekben, szellemes ötletekben elég gazdag bohózat sok derült percet szerzett a jelenvolt kevés számú közönségnek. A szereplők igen jók voltak. Szalkay (Coquardier tőköpén), Gózon Béla (Durand, fűszeres), kifogástalan, korrekt játékaikkal emelkedtek ki, de Kövi Cornél (Louise), Holézy Iona (Paquette), Tomborné (De La Haut Tourelac), Peres Irma (Irma, leánya), Baróthy (Jaronos), Cathry (Durand, ügyvéd), és Kóhalmi (Barbatier) is sikeresen működtek közre az előadás sikeréhez.

Felhívás előfizetésre.

Az új évnegyed alkalmából előfizetésre hívjuk föl városunk és vidéke közönségét s általában a székelység barátait.

Két évtizednél több ideje már, hogy a „Székelyföld” mint a szabadelvű eszmék hirdetője, az országos szabadelvűpárt egyik vidéki organuma, a székelység közművelődési és közgazdasági érdekeinek szolgálatára megalapított s e hosszú időn keresztül, ha szerény eszközökkel is, de mindig becsületes igyekezettel törekedtünk arra, hogy igénytelen, de hazafias munkásságunkkal olvasóink bizalmát kiérdemeljük. Hogy mennyire sikerült ez, nem a mi feladatunk megítélni. Részünkről, a már 23 éves múlttal való visszatekintéssel, kedves kötelesség annak kijelentése, hogy a mi sikert folmat-hattunk abban jelentékeny része van lapunk t. olvasóközönségének és munkatársainak, kik anyagilag és szellemileg támogatták lapunkat. A midőn ezt hálás szívvel konstatáljuk, egyúttal bizalommal kérjük az új évnegyed alkalmából ismételtén a szives támogatást.

Igen-igen ohajtanók nagyobb terjedelművé tenni, magasabb színvonalra emelni lapunkat, mert ezt, — eresszük, — a székelységnek hova tovább mind jobban növekedő bajai is megkövetelnék. De ezt csak azon esetben tehetjük, ha lapunkra minél többen előfizetnek.

Lapunk előfizetési díja jövőre is marad a régiben.

Negyed évre: 2 korona 50 fillér.

Fél évre: 5 korona.

Egész évre: 10 korona.

Ismételtén kérjük a t. közönség becses pártfogását.

Kézdivásárhely, 1904. július hó.

Vajna Károly, Ifj. Jancsó Mózes,
felelős szerkesztő. kiadó tulajdonos.

NAPI HIREK.

— Kitüntetés. A király Soó Gáspárnak, a székeljudvarhelyi róm. kath. főgimnázium ördekekben gazdag igazgatójának 25 évet meghaladó siker-

dus, áldásos munkássága elismerésül a Ferenc József-rend lovagkeresztjét adományozta. A méltó kitüntetéshez őszinte szívből gratulálunk. Ad multos annos!

— Uj telekkönyvvezető. Az igazságügyminiszter Bardocz Gyula szászvárosi kir. járásbíróági telekkönyvvezetőt hasonló minőségben áthelyezte a kézdivásárhelyi kir. törvényszékhez.

— Uj szakközök kinevezése a székel kormánybiztossághoz. A m. kir. földmívelési miniszter Rödiger Béla pénzügyi számvizsgálót a számvevősegek egyesített létszámában a marosvásárhelyi székel földi kirendeltséghez m. kir. számvizsgálóvá nevezte ki.

— A miniszter köszönete. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Mikos Árminné, grófné, szül. Bethlen Tima gróf zabolai lakosnak, a kézdivásárhelyi polgári leányiskola növendékei javára két záz korona tőkével tett alapítványáért köszönetét nyilvánította.

— Nyugalomba vonulás. Szabó Gyula kézdivásárhelyi m. kir. adóhivatali tárnok — 30 évet meghaladó tevékeny hivatali munkásság után, mint értesülünk, egészségi okokból nyugalomba helyezésétől fnyamodott. Őszinte sajnálattal közöljük e hirt, mert a nyugalomba vonuló derék főtisztviselő úgy hivatali munkásságával, mint előzőeken, finom modorával, társadalmi érintkezésével az egész város és vidéke közönségének osztatlan becsülését és szeretetét kivívta s egy ilyen férfiu távozása egy hivatal éléről mindig érzékeny veszteséget jelent. Am a nyugalmat is jól megérdemelte hosszú, buzgó szolgálatával s mivel erre egészségi okokból szüksége van, szívből kívánjuk, hogy sokáig élvezze a nyugalmat — a mi körükben.

— Gróf Mikos Ármín zabolai kastélyában magas vendégeket lát szívesen magyar vendégszeretettel. Pallavichiny János örgróf bukaresti nagykövetet és családját, kik pár nap előtt jöttek látogatónba Székelyföldünkre.

— Papválasztás Kézdivásárhelyen. A Székely János nyugalomba vonulásával üresedésben levő ref. rendes papi állásra a választás — mint értesülünk — jövő hétfőn, július 11-én lesz.

— Veres kardpárbajt vívtak f. hó 4-én Kovásznán István János bajnok és Sára Gyula, a mely Sára Gyula súlyos sebesülésével végződött. A párbajban a Sárpai bajnokok secundáltak István János részéről. Sára részéről pedig Andrassy Albert és Darvas Aladár.

— Jótékony alapítvány. A vigadó építésénél mult ősszel egy véletlen folytán szerencsétlenül elhalt Ferdinándi Viktor főgimnáziumi tanuló emlékének megörökítésére közbeesülésben álló nevelő atyja, Kakutsi Ádám a kézdivásárhelyi r. k. főgimnáziumhoz jutalmi célra 200 koronás alapítványt tett. A nemes tett nem szorul elismerésre. Elhunyt kedveseink emlékének ez egyik legszebb legmaradandóbb megörökítése, mely méltó a megörökítésre.

— Választás. Lemhény-Almás hitközségekben, Szabó Antal eltávoztával a kántor-tanító állás megüresedvén, ennek betöltése céljából a választás 1904. július 6-án ejtett meg. Nevezett állásra két pályázó volt: Baka László lemhényi s. kántor-tanító és Péterffy Árpád esiklázárfalvi községi tanító. A választás a legszebb rendben folyt le és az alkalommal előbbi 45, és utóbbi 80 szavazatot nyert s így a betöltendő állásra első helyre Péterffy Árpád lett megválasztva, kinek kinevezetésével a hitközség egy szakképzett, tehetséges kántort és tapasztalt, szorgalmas tanítót nyer.

— Leszállította a kamatlábat az Országos központi Hitelszövetkezet és ezzel az ipari hitelszövetkezetek egy régi óhajta ment teljesülésbe. Eddig ugyanis az Országos Központi Hitelszövetkezet 5 1/2 százalékra adta a pénzt a vidéki ipari szövetkezeteknek, ezentul pedig 5 egytized százalékra fogja adni, de úgy, hogy azok a szövetkezetek, a melyek ezt tehetik, vagy a melyek jelenleg 6 1/2 százalékánál nagyobb kamatot szednek adósaiktól, a maguk részére szedett pótkamatból a tagok javára valamit elengedjenek, hogy így a kamatteszállítás a tagokra nézve érezhető legyen. — A kézdivásárhelyi Iparosok Hitelszövetkezte e szerint az eddigi 7 százalék helyett ezután csak 6 1/2 százalékot szedhetne.

KÖZGAZDASÁG.

Gazdáink érdekeiben.

(Folyt. és vége.)

A folyamodvány mellékleteit képező okmányoknak, amennyiben azok nem az illeték szabályok szerint kellőleg bélyegzett okiratok és irományok lennének (ill. díjjegyz. 73 tételjegyzet) 30 filléres bélyegjegyekkel kell ellátva lenniük.

A kérvényben folyamodó megjelölheti, hogy az esetben, ha a vizsga több gazdasági tanintézetnél tartatnék meg, azt melyik intézetnél (Debreczen, Kassa, Keszthely, Kolozsvár) kívánja letenni s ezen kívánsága a lehetőséghez képest figyelembe fog vétetni.

6. Az előző pontban kitűzött határidőig beérkezett folyamodványokat a tanintézet igazgatója átvizsgálja és ennek alapján folyamodót a vizsga engedélyezéséről értesíti s egyúttal tájékoztatja az iránt, hogy amennyiben segédkönyveket kíván használni, mily segédkönyveket használjon.

Elutasítás esetén a folyamodónak jogában áll az értesítés kézbesítését követő naptól számított 15 nap alatt a földmívelésügyi miniszterhez felebbezni.

7. A beérkezett folyamodványok átvizsgálása után a tanintézet igazgatója legfeljebb 30 nap alatt jelentést tesz a földmívelésügyi miniszternek arról, hogy hányan jelentkeztek vizsgára és egyúttal javaslatot tesz arra nézve, hogy a jelentkezés sorrendje szerint, hány csoportban tartassanak a vizsgák. Ezen javaslat alapján a földmívelésügyi miniszter a vizsgáló bizottság, vagy bizottságok összeállítása és a jelentkezők beosztása iránt intézkedik. Az erre vonatkozó rendelkeznek leérkezése után, az igazgató a kimutatást, melyben a vizsganapok és a vizsgázók nevei vannak feltüntetve, minden egyes vizsgáló bizottsági tagnak megküldi.

8. A vizsgára jelentkezőket az illető tanintézet igazgatósága a vizsg. napjáról — átvételi elismervény mellett — legalább két hónappal előbb értesíti.

9. A vizsga nem nyilvános vagyis, azon a bizottsági tagokon és a miniszteri biztoston kívül más jelen nem lehet.

10. Aki a kitűzött vizsganapot önhibájából, előzetes kellő igazolás nélkül elmulasztja, újabb határidő kiűzésére nem tarthat igényt.

11. A gyakorlati képesítő vizsgáért 35 korona vizsgadíj az illető tanintézet pénztárába előzetesen befizetendő. A vizsgadíj a vizsgáló bizottság tagjait illeti egyenlő arányban.

12. A ki a vizsgát „jó eredménnyel” letette, erről a vizsgáló bizottság tagjai által aláírt „Bizonyítvány”-t kap. A bizonyítványért két korona bélyegdíj és két korona kiállítás díj fizetendő; utóbbi az irodatsíjzat illeti.

13. A vizsgázók részére külön anyakönyv nyitattik és vezetettik, melyben az illető neve, születési helye és éve, állása és a vizsga eredménye bevezetettik és nyilvántartatik.

A bizonyítvány szövege:

..... m. kir. gazdasági tanintézet.
Anyakönyvi lapszám: ... (2 koronás bélyeg helye.)

Bizonyítvány.

..... ur,
született a m. kir. földmívelésügyi miniszterium 1904. évi hó szám alatt kelt rendeletével szervezett gazdasági gyakorlati vizsgát, alulírott bizottság jelenlétében 190... évi hó jó eredménnyel letette, minek igazolásul részére ezen bizonyítvány kiadott.

Ezen bizonyítvány az említett miniszteri rendelet alapján, az 1900. évi XXVII. törvényeikk 25. §-ában foglalt rendelkezések szempontjából, a m. kir. gazdasági tanintézetek végbizonyítványával egyenértékű és tulajdonosa, a törvény fentjelzett §-ában felsorolt birtokokon a törvény életbeléptét követő ötödik év után is bármikor akadálytalanul alkalmazható.

..... 190... évi hó n.

..... miniszteri biztós.

..... a vizsgáló bizottság elnöke.

Pecsét

helye

..... a vizsgáló bizottság tagjai.

NYILTTÉR. *)

Minthogy egy Kézdivásárhelyről kelt levélben értesültem arról, hogy f. hó 4-én Kovásznán megtartott párbajról téves híreket terjesztenek, ki nyilvánítom, hogy István János vivó bajnok, ellenfelét súlyosan megsebe-

*) E rovatban közöltekért felelősséget nem vállal a szerk.

sítette több helyen, ő azonban sebet nem kapott. Az igazság kedvéért, csatolom a jegyzőkönyv hiteles másolatát.

Folytatólagos jegyzőkönyv

felvétetett Kovásznán, 1904. évi július hó 4-én, délután 4 órakor. Jelen vannak alulírottak.

István János ur, miután segédei visszaléptek, új megbízottául Sárpy

László és Sárpy Istvánt nevezi meg Kolozsvárról. Mindkét fél megbízottai hosszas levélbeli tárgyalás után a párbaj napját folyó hó 4-ére állapítják meg és helyül Kovásznán. Mindkét fél megbízottai orvosakkal és segédekkel fentemlített helyen megjelennek sa megállapított kardpárbajt szabályszerűen megvívják, mely párbaj Sára Gyula ur harc képtelenségével végződik.

Ezzel az ügyet mindkét fél részéről

a lovagiasság szabályai szerint befejezettnek nyilváníttuk.

Kmf.

Andrássy Albert s. k.,

Darvas Aladár s. k.,
mint Sára Gyula ur megbízottai.

Sárpy István s. k.

Sárpy László helyettese,

Bodó Albert s. k.,
mint István János ur megbízottai.

Kelt Kolozsvárt, 1904. július hó 8.

Sárpy István s. k.
bajnok.

H I R D E T É S E K.

Sz. 3079—904. t.lkvi.

Árverési hird. kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Déres Ignác kolozsvári lakos végrehajtónak Jancsó József ikafalvi lakos végrehajtást szenvedő ellen 400 K. tőke, ennek 1903. évi január 2. napjától járó 6 százalékos kamatai, $\frac{1}{2}\%$ váltódíj 28 K. 70 f. perbeli, 28 K. 20 f. végrehajtási már megállapított, úgy 19 korona 30 fillér jelenlegi és a még felmerülendő

1881. LX. t.-c. 144. §-a alapján és a 146. §. értelmében, valamint a 156. §. pontjára hivatkozással a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén levő Ikafalva község területén fekvő, ikafalvi 13. sz. t.lkvb. A + 252. kőház hrsz. 253. hrsz. kertt ingatlanokból Jancsó József jutalékára 473 K., 752 hrsz. szántó 38 K., 882 hrsz. szántó 207 K., 953 hrsz. szántó 260 K., 973 hrsz. szántó 206 K., 1333. hrsz. szántó 207 K., 1834. hrsz. szántó 255 K., 1910. hrsz. ingatlanokból 267 K. 05 f., 2188 Jancsó József jutalék költségeinek kielégítése végett az

kára 134 K. 05 f., 2696/1. hrsz. szántó 14 K., 2789. hrsz. szántó 32 és végül az ikafalvi 586 sz. t.lkvb. 244/1., 250. hrsz. szántó 290 K. ezennel megállapított kikiáltási árban végrehajtató képviselője Somodi István ügyvéd közbenjöttével elrendelte.

Árverési batárnap: 1904. évi július hó 30 ik napjának d. e. 9 órája ikafalvi község házához kitűzetik, mely alkalommal ezen ingatlanok a becsáron alul is eladotni fognak.

A kikiáltási ár 10 százaléka a venni szándékozók által készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ban

jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadék-kepes értékpapírban a kiküldött kezéhez letendő bánatpénz gyanánt, vagy annak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervény kiszolgáltatandó.

Az árverés egyéb feltételei a kebli t.lkvi hivatal és Ikafalva község előjáróságánál megtekinthetők.

A kir. tvszék, mint t.lkvi hatóság. Kézdivásárhely, 1904. évi márc. 31. (95. 1—1)

Kádár,
kir. törv. bír.

A „Székelyföld” kiadóhivatala
A székelyföld legdusabban felszerelt nyomtatvány raktára.

IFJ. JANGSÓ MÓZES

Kézdivásárhelyt a „Jancsó”-féle gyógyszerár mellett.

gőzerőre berendezett könyvnyomdája, könyvkötészete, papír, írószér, és könyvkereskedése

Mindenneműszükségeltetőköz-
ségi, közigazgatási, egyházi
és ügyvédi nyomtatványok
mind raktáron vannak. * * *

Ajánlom a nagyérdemű köz-
önségnek a legújabb és leg-
divatosabb báli, eljegyzési és
esketési meghívókat, ér-
tesítéseket, névjegyeket,
továbbá mindennemű al-
kalmi és más nyomtat-
ványokat nagyon diszes
kiállításban. — Gyászko-
szoruk szallagára felira-
tok fekete, arany és ezüst
nyomással vagy valódi
érebetűkkel — melyek a
szallagról soha le nem bullnak
— olcsó áron eszközöltetnek.

Butorraktáromban mindig állandóan raktáron tar-
tok szalon-, ebédlő- és hálószoba berendezéseket,
vaságyakat, gyermekkocsikat, ablak carnisokat,
hajlitott és préselt ületű székeket, chiffono-
kat, mosdó-, éjjeli- és étszekerényeket, ebédlő és
heverő diványokat, matracokat stb., stb., me-
lyek saját felügyeletem alatt házamnál ké-
szülnek, rendkívüli olcsó áron árusítok el.

Legszebb és legalkalmasabb
névnapj és alkalmi ajándékul
ajánlok arckép és levelezőlap
albumokat, emlékköny-
veket dus választék-
ban, remek kivitelben.

Bőrárukban nagy választék van
raktáron, u. m.: pénzszények,
dohány-, cigaretta-, szivar- és név-
jegy-tálcák. Fűsük, bajuszkefék.

Szemüvegek, cvikkerek, hegedü
hurok, ólálancok, olvasók, zseb-
tűkrök, zsebkések, borotvák stb.,
stb. nagy választékban kaphatók.

Ima- és énekkönyveket, úgy ka-
tholikusok mint reformátusok részére
nagy választékban tartok. Továbbá
mindennemű kép-, mese- és álmos-
könyvek, legújabb népdalok nagy rak-
táron. Mindennemű tankönyvek, tan-
szerek és naptárok dus választékban.

Könyvkötészetemben minden fajta
könyvek bekötését nagyon jutányos
áron eszközölöm s azokat kívánatra
ellátatom ércsarkokkal, miáltal
azok tiszszerte tartósabbakká válnak.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú portland-cementet ajánl olcsó áron a

BRASSÓI PORTLAND-CEMENT-GYÁR

Brassóban; Kézdivásárhelyt kapható: K. Csiszár József utóda Szabó Lajos urnál.

70. 20—30.

Nyomatott Ifj. Jancsó Mózesnél Kézdivásárhelyt.